

221. 1.

KONINKLIJKE BOODSCHAP.

Aan
de Tweede Kamer der Staten-Generaal.

Wij bieden U hiernevens ter overweging aan een ontwerp van wet betreffende de ongevallenverzekering van in Nederland wonende werklieden, die in Duitschland in de grensstreek werkzaam zijn.

De toelichtende memorie, die het wetsontwerp vergezelt, bevat de gronden, waarop het rust.

En hiermede bevelen Wij U in Godes heilige bescherming.
Soestdijk, den 24 Mei 1946.

WILHELMINA.

221. 2.

ONTWERP VAN WET.

WIJ WILHELMINA, BIJ DE GRATIE GODS, KONINGIN DER NEDERLANDEN, PRINSES VAN ORANJE-NASSAU, ENZ., ENZ., ENZ.

Allen, die deze zullen zien of hooren lezen, saluut! doen te weten;

Alzoo Wij in overweging genomen hebben, dat het, in verband met de omstandigheid, dat het Nederlandsch-Duitsche verdrag van 27 Augustus 1907, als aangevuld bij het verdrag van 30 Mei 1914, sedert September 1944 van Deutsche zijde niet meer wordt nageleefd, terwijl de maatregelen der bezettingsautoriteiten het onmogelijk maken thans tot een weder-toepassing van zijn bepalingen te komen, wenschelijk is een nadere voorziening te treffen ten aanzien van de ongevallenverzekering van in Nederland wonende werklieden, die in Duitschland in de grensstreek werkzaam zijn in bedrijven van in Nederland gevestigde ondernemingen, zulks zoolang de bovenbedoelde niet-nakoming duurt;

Zoo is het, dat Wij, den Raad van State gehoord, en met gemeen overleg der Staten-Generaal, hebben goedgevonden en verstaan, gelijk Wij goedvinden en verstaan bij deze:

Artikel 1.

Te rekenen van 1 October 1945 blijven tot een nader bij de wet te bepalen tijdstip de bepalingen van de Nederlandsche Ongevallenwetten ten opzichte van in Nederland gevestigde ondernemingen van toepassing op de gezamenlijke werkzaamheden in Duitschland in de grensstreek ook na de eerste zes maanden na haar aanvang verricht, ten aanzien van alle in Nederland wonende personen, die voor die ondernemingen in Duitschland in de grensstreek werkzaam zijn.

Artikel 2.

Deze wet treedt in werking met ingang van den dag na dien harer afkondiging.

Lasten en bevelen, dat deze in het *Staatsblad* zal worden geplaatst en dat alle Ministerieele Departementen, Autoriteiten, Colleges en Ambtenaren, wie zulks aangaat, aan de nauwkeurige uitvoering de hand zullen houden.

Gegeven

De Minister van Sociale Zaken.

221. 3.

MEMORIE VAN TOELICHTING.

Ingevolge het bepaalde in artikel 1 van het op 27 Augustus 1907 te Berlijn tusschen Nederland en Duitschland gesloten verdrag betreffende ongevallenverzekering, goedgekeurd bij de wet van 29 November 1907 (*Staatsblad* n°. 310), zooals dat is aangevuld bij het verdrag van 30 Mei 1914, goedgekeurd bij de wet van 6 Maart 1915 (*Staatsblad* n°. 138), is op de naar de wetten van beide contracteerende partijen aan de ongevallenverzekering onderworpen ondernemingen, welke binnen het gebied van één der partijen gevestigd zijn en haar bedrijf ook binnen het gebied van de andere partij uitoefenen, ten aanzien van de binnen het gebied van elk der partijen verrichte werkzaamheden uitsluitend van toepassing de Ongevallenwet der partij, binnen wier gebied de werkzaamheden verricht worden.

In afwijking van dat beginsel bepaalt artikel 3 van bovengenoemd gewijzigd verdrag, dat de Ongevallenwet van het land, waar de onderneming is gevestigd, van toepassing blijft op de gezamenlijke werkzaamheden, in het andere land gedurende de eerste zes maanden na haar aanvang verricht, doch alleen ten aanzien van personen, die tot aan hun tewerkstelling in het andere land werkzaam waren in het aan de ongevallenverzekering van het eigen land onderworpen deel der onderneming.

Het geval doet zich thans voor, dat in Nederland gevestigde ondernemers (in het bijzonder mijnhouthandelaren) met in hun dienst zijnde arbeiders in Duitschland op groote schaal mijnhout kappen, in hoofdzaak voor de Limburgsche koloniën. Die arbeiders wonen in Nederland en gaan meestentijds dagelijks heen en weer. Het hout wordt gekapt in de grensstreken.

Gedurende de eerste zes maanden, nadat de arbeiders voor bovenbedoelde ondernemers in Duitschland zijn gaan werken, vallen zij onder de Nederlandsche Ongevallenwet 1921 en ontvangen zij krachtens de bepalingen dier wet, ingeval hun een ongeval overkomt, schadeloosstelling.

Indien het te Berlijn tusschen Nederland en Duitschland gesloten verdrag betreffende ongevallenverzekering onverkort van kracht zou zijn, zouden de onderhavige arbeiders krachtens de bepalingen van dit verdrag daarna onder de Deutsche ongevallenwetgeving vallen. Of zulks het geval is, is twijfelachtig. Als gevolg immers van de thans geldende opvatting is het bedoelde verdrag tusschen Duitschland en Nederland, hetwelk niet met het oog op den oorlogstoestand is gesloten, vervallen en het komende vredesverdrag zal moeten uitmaken of en in hoeverre dit verdrag zal herleven.

Intusschen heeft bij de voorbereiding van na-oorlogsche vraagstukken de Nederlandsche Regeering zich op het standpunt gesteld, dat zij ten aanzien van de naleving van bilaterale en multilaterale verdragen, waarbij Duitschland partij is, eenzijdig bepaalt, welke verplichtingen Duitschland uit zoodanige overeenkomsten zou moeten naleven. In het licht van den laatsten gedachtengang bestaat dus de mogelijkheid, dat het

Ongevallenverzekering van in Nederland wonende werklieden, die in Duitschland in de grensstreek werkzaam zijn.

onderhavige verdrag nog ten deele als van kracht beschouwd wordt. Niettemin is dit verdrag dan in zijn naleving gehinderd, aangezien immers in elk geval de geallieerde autoriteiten in Duitschland werkgevers en arbeiders verbieden contact op te nemen met Duitschers en Deutsche instellingen, zoodat dezen niet in staat zijn van hun bij tractaat toegekende recht gebruik te maken en dit dus evenmin daardoor kunnen verwerken. Doch zelfs al zou de mogelijkheid tot contact met de Deutsche verzekeringsinstituten wel bestaan, dan valt het naar de meening van den ondergeteekende te betwijfelen of onder de huidige omstandigheden veel van de aanspraken der getroffen arbeiders terecht zou komen.

Naar de meening van den ondergeteekende behoort voor de hiervoren bedoelde arbeiders een voorziening getroffen te worden. De eenvoudigste oplossing in dezen is om de bedoelde ondernemingen en de daarin werkzame arbeiders na verloop van de bedoelde zes maanden onder de toepassing van de Ongevallenwet 1921 te doen blijven.

De werkzaamheden hierbovenbedoeld zijn ongeveer in Mei 1945 aangevangen. De bedoelde termijn van zes maanden was derhalve omstreeks November 1945 verstreken. Het komt den ondergeteekende dan ook voor, dat een eventueele regeling van toepassing zou moeten zijn ten aanzien van ongevallen, die sedert 1 October 1945 hebben plaats gevonden.

Het ongevallenrisico is vrij hoog, aangezien in de te kappen bosschen nog onontpofte mijnen aangetroffen worden.

Het ligt in de bedoeling van den ondergeteekende om, mocht blijken, dat de bedoelde verzekering schade voor het Ongevallenfonds zou opleveren, de meerdere kosten te zijner tijd van Duitschland, c. q. van de Deutsche verzekeringsinstellingen, terug te vragen.

In het hierbijgaand ontwerp van wet is de hierboven toegelichte regeling neergelegd.

De Minister van Sociale Zaken,
W. DREES.